

Pedagogisch Werkplan
Locatie Fort Kakola

Houtensepad 150D
3524 SB Utrecht
030-8200719/ 06-43878143
bsokakola@ludens.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Kom binnen!

- 2.1 Omschrijving locatie binnen en buiten
- 2.2 Openingstijden
- 2.3 Brengen en halen

3. Pedagogisch werken

- 3.1 De Ludens Groeimeter
- 3.2 Specifiek voor onze locatie
- 3.3 Spelen en op ontdekking gaan
- 3.4 Observeren en volgen
- 3.5 Samenwerking met ouders, digitaal ouderportaal
- 3.6 Als wij ons zorgen maken...

4. Praktische informatie en afspraken

- 4.1 Afmelden, keuzedagen en extra dagen
- 4.2 Huisregels en veiligheid
- 4.3 Kennismaken en wennen
- 4.4 Ondersteuning pedagogisch medewerkers
- 4.5 Opvang in 2 verschillende groepen
- 4.6 Scholen en ophaalroutes
- 4.7 Voeding en traktaties
- 4.8 Zelfstandigheidscontracten

5. Groepsindeling

6. Inzet beroepskrachten

7. Pedagogische coaching 2024

1. Inleiding

In dit pedagogisch werkplan vind je onze pedagogische en praktische afspraken. Dit pedagogisch werkplan vormt één geheel met het Algemeen Pedagogisch Beleid van Kind & Co Ludens en het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Elke vestiging heeft een locatieplan Veiligheid en Gezondheid. Hierin kun je lezen welke specifieke risico's wij in kaart hebben gebracht voor onze vestiging en welke maatregelen we nemen om de risico's met grote gevolgen zo klein mogelijk te maken. In dit plan staat ook beschreven hoe we onze achterwacht geregeld hebben. *Het locatieplan Veiligheid en Gezondheid ligt ter inzage op de locatie en is op te vragen via de clustermanager.*

Wij hebben een oudercommissie die meedenkt en adviseert over de algemene gang van zaken, zoals het pedagogisch beleid, voeding, veiligheid en gezondheid. De oudercommissie fungeert tevens als aanspreekpunt voor de ouders. Overige informatie van en over de oudercommissie is op te vragen via de oudercommissie; oc.bsolunetten@kindencoludens.nl

Onze voertaal is Nederlands.

We wensen je kind en jou veel plezier bij ons op de groep!

Met vriendelijke groet,

Karin Braakhuis

Clustermanager

BSO Fort Kakola

k.braakhuis@kindencoludens.nl

2. Kom binnen!

2.1. Onze locatie

BSO Fort Kakola is gevestigd in Fort Lunet III in Lunetten. De kinderen worden rondom het fort volop uitgedaagd. Ze kunnen tuinieren, bouwen met hout, varen, verstopperkje spelen en voetballen. Als het vriest, gaan we schaatsen. Binnen hebben we een podium, twee sfeervolle groepsruimtes, een ruime keuken, leeshoek en een bouwruimte.

2.2. Openingstijden

Tijdens schoolweken zijn we open op maandag, dinsdag en donderdag van 14.00 tot 18.30 uur, met uitzondering van de officiële feestdagen in Nederland. Op woensdag en vrijdag is onze BSO gesloten. De kinderen worden op deze dagen opgevangen op BSO Maan; ouders ontvangen hiervoor een apart contract.

Tijdens schoolvakanties en op schoolvrije dagen zijn we op maandag, dinsdag en donderdag open van 8.00 tot 18.30 uur. Op woensdag en vrijdag worden de kinderen opgevangen op BSO Maan.

2.3. Iemand anders brengt of haalt je kind

Meestal brengen en halen ouders zelf hun kind. Lukt dat een keer niet, geef dit dan door via het ouderportaal. Uiteraard geven wij je kind nooit zonder jouw toestemming mee aan iemand anders.

3. Pedagogisch werken

3.1. De Ludens Groeimeter

Onze pedagogische visie laten we met 10 items zien op onze **Groeimeter**. Onze groeimeter is verdeeld in 3 thema's (van beneden naar boven): **welbevinden, spelend ontwikkelen** en **burgerschapsvorming**. Wij zien kinderen als bouwers van hun eigen ontwikkeling. Welbevinden ("lekker in je vel zitten") en een hoge mate van Spelbetrokkenheid ("geconcentreerd met iets bezig zijn") zijn hiervoor de basisvoorwaarden. Kinderen die lekker in hun vel zitten en geconcentreerd met iets aan het spelen zijn, zijn volop in ontwikkeling!

Wij werken aan deze pedagogische visie door:

Emotionele ondersteuning bieden, structureren en leiding geven

1. We merken signalen van kinderen op en reageren hier op een positieve manier op: *Kijken, luisteren en begrijpen*
2. We bieden structuur en geven richting: *Houvast en duidelijkheid*
3. We hebben vertrouwen in de competenties van kinderen: *Ik kan het zelf*

Het resultaat is dat kinderen zich **welbevinden**

Ontwikkeling stimuleren, respect hebben voor de autonomie van kinderen en praten en uitleggen

4. We geven taal en betekenis aan de ervaringen van kinderen: *Praten en uitleggen*
5. Veel ontdekken, experimenteren en avonturen beleven: *In een uitdagende omgeving.*
6. We kijken naar wat de kinderen bezig houdt en daar sluiten we bij aan: *Bij ons mag je vies worden*

Het resultaat is dat kinderen zich **spelend ontwikkelen**

Begeleiden van interacties

7. We zoeken altijd naar win-win-oplossingen: *We lossen het samen op*
8. We geven kinderen een stem: *Wat vinden jullie ervan*
9. We hebben aandacht voor ieders eigen-wijze: *We zijn allemaal anders*
10. We horen bij elkaar en helpen elkaar: *Samen kun je meer*

Het resultaat is **burgerschapsvorming**

Welbevinden

Voor kinderen en hun ontwikkeling is het van belang dat ze zich gezien en gehoord voelen. Door warm en ondersteunend aanwezig te zijn dragen we bij aan het welbevinden van de kinderen. Kinderen met een hoge mate van welbevinden zitten lekker in hun vel, hebben plezier en durven zichzelf te zijn. Als we dit kunnen vaststellen weten we dat een kind zich goed voelt, dan kan het betrokken spelen en is er ruimte voor ontwikkeling. Dit doen we door:

Kijken, luisteren en begrijpen

Signalen van kinderen opmerken en er op een positieve manier op reageren

Door goed te kijken, te luisteren en te reageren voelen kinderen zich gezien en gehoord. Wij laten kinderen iedere dag ervaren dat ze ertoe doen en er mogen zijn. Hierdoor krijgen kinderen zelfvertrouwen. Dit is belangrijk voor een goede ontwikkeling. Vertrouwen in zichzelf en anderen geeft kinderen een stevige basis. Zo kunnen ze de wereld om zich heen ontdekken en voelen ze zich vrij om nieuwe ervaringen op te doen.

Een belangrijke voorwaarde voor ontwikkeling van kinderen is ze een gevoel van veiligheid geven. Hierbij gaat het om warme en ondersteunende aanwezigheid van de volwassene. We zijn attent op

de initiatieven en signalen van kinderen en reageren op een positieve en ondersteunende manier zodat ze zich begrepen voelen. We praten op een rustige toon, maken oogcontact, zitten zoveel mogelijk op kind-hoogte, gebruiken ik-taal en luisteren actief naar de gevoelens van de kinderen.

Houvast en duidelijkheid

Structuur bieden en richting geven

Opgroeïende kinderen hebben een stabiele omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Structuur, duidelijkheid en patronen zijn belangrijk en geven richting en houvast in wat er van ze verwacht wordt. We geven op een positieve en effectieve manier richting aan het gedrag van kinderen, afgestemd op wat de groep en het kind aankan. Wanneer we onze eigen behoeftes en grenzen aangeven vertellen we ook waarom we dat doen. Hiervan leert een kind meer dan van een simpele: "nee".

We zorgen voor vaste groepen en een dagritme met vertrouwde onderdelen. We maken gebruik van rituelen en bouwen herkenbare stappen in bij taken en overgangssituaties. We benoemen het gedrag van kinderen waar we blij van worden en geven ze zoveel mogelijk concrete aanwijzingen over wat ze wel kunnen doen in plaats van wat niet mag. We leggen uit waarom we gedrag niet goed vinden maar wijzen daarbij niet het kind af. Zelf geven we het goede voorbeeld en laten we gedrag zien dat wij ook graag bij de kinderen willen zien.

Ik kan het zelf

Vertrouwen hebben in de competenties van kinderen

Wij laten ons zoveel mogelijk leiden door initiatieven van kinderen, omdat we geloven dat ze veel in hun mars hebben. We hebben vertrouwen in kinderen. In een omgeving waar vertrouwen de basis is voelen kinderen dat ze fouten mogen maken. We stimuleren ze om te durven en te doen. Positieve ervaringen vergroten het zelfvertrouwen en versterken het zelfbeeld. We doen zelf regelmatig een stapje terug en verwonderen ons over wat kinderen zelf kunnen.

Kinderen kunnen in toenemende mate al veel zelf en het is voor hen belangrijk dat we ze de mogelijkheid geven om zelf dingen uit te proberen. Daarmee groeit het gevoel van competent zijn. Kinderen mogen regelmatig op zichzelf zijn en we helpen of corrigeren niet te snel.

Spelend ontwikkelen

Spelen is voor jonge kinderen een natuurlijke manier om te ontdekken, ervaringen op te doen en zich te ontwikkelen. Kinderen van alle leeftijden spelen en hiermee oefenen ze alle sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Het tempo van de ontwikkeling van deze vaardigheden wordt door het kind zelf bepaald, ieder kind heeft zijn eigen talenten en voorkeuren. Waar de een vlot is met praten, kan de ander eerder fietsen. Spelen gaat vanzelf en spelen is een proces en geen einddoel. We bieden kinderen ruimte om te spelen door:

Bij ons mag je vies worden

Wat houdt de kinderen bezig en niet: hoe houden wij de kinderen bezig

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en hebben een innerlijke drijfveer om te leren. Wij spelen daarop in door ruimte te geven en niet teveel vast te houden aan ons eigen programma. We kijken naar wat leeft bij de kinderen en creëren situaties waarin spelenderwijs de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

Kinderen krijgen de gelegenheid om te voelen, proeven, ruiken, horen en ervaren. We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf ontdekken en ervaren in plaats van kant en klare oplossingen aan te bieden. We volgen de intenties en belangstelling van kinderen en kijken naar mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. We vergroten de spelbetrokkenheid van kinderen door rustig op de

grond erbij te gaan zitten als de kinderen spelen, zonder het spel over te nemen. We helpen de kinderen een stapje verder in hun ontwikkeling door activiteiten aan te bieden en vragen te stellen of instructies te geven die aansluiten bij hun interesse en ontwikkelingsniveau, en net iets verder gaan dan waar ze zelf mee bezig zijn. We maken muziek, zingen, koken, dansen, schilderen en sporten en tuinieren. Het gaat ons om het proces en niet om het resultaat.

In een uitdagende omgeving

Veel ontdekken, experimenteren en avonturen beleven

Een goed ingerichte ruimte nodigt uit tot experimenteren, spelen en ontdekken. We kiezen voor materialen waar je alle kanten mee uit kunt. De indeling van de ruimte is afgestemd op leeftijd, interesses en behoeften. We stimuleren kinderen om creatieve oplossingen te bedenken, zelf risico's in te schatten, uitdagingen aan te gaan en samen avonturen te beleven.

We bieden activiteiten aan die uitnodigen tot spel en verrijken het spel van kinderen door te verwoorden wat er gebeurt. Ook bieden we andere mogelijkheden aan door iets toe te voegen, iets weg te halen of materialen te combineren. Bewegen helpt kinderen om hun omgeving actief te verkennen. Elke dag bieden wij voldoende gelegenheid om te bewegen en buiten te spelen. Ons uitgangspunt is altijd het beschermen van kinderen tegen grote risico's en ze leren omgaan met kleine risico's. Wij hebben een actueel veiligheidsplan waarbij alle grote risico's in kaart zijn gebracht. De inschatting van veiligheid en gezondheid is een continu proces. De pedagogisch medewerkers kennen het verschil tussen aanvaardbare risico's en onveilige situaties

Praten en uitleggen

Tekst en betekenis geven aan de ervaring van kinderen

Elk moment van de dag zijn er voor kinderen kansen om zich te ontwikkelen. Door te benoemen wat wij zien en met kinderen in gesprek te gaan ondersteunen we ze in het vergroten van hun taalvaardigheid. We leren ze met woorden en taal de wereld waarin ze leven beter te begrijpen en om zichzelf beter te uiten. We stemmen de inhoud en onze manier van praten af op de interesses en het begripsniveau van de kinderen.

Kinderen ontwikkelen zich door taal die hun ervaringen ondersteunt en hun wereld vergroot. We vullen aan wat kinderen zeggen en leggen uit wat er gaat gebeuren. We lezen veel voor, ondersteund door gezichtsexpressie, gebaren en bewegingen of door bepaalde voorwerpen die in het verhaal voorkomen. We begeleiden onze handelingen met taal. We 'filosoferen' met kinderen en praten over plannen voor morgen en dingen die gebeurd zijn en bouwen informatie op in kleine stapjes.

Burgerschapsvorming

Wij zien de groepen binnen onze kinderopvang als een samenleving in het klein. Hierbinnen voelen kinderen zich gehoord en gezien, krijgen ze een stem en komen ze in aanraking met andere kinderen met verschillende achtergronden. Zo worden spelenderwijs sociale kennis en sociale vaardigheden bijgebracht.

Vreedzaam werken

Wij werken op vreedzame wijze. Hiermee oefenen kinderen in een veilige omgeving met het vreedzaam oplossen van conflicten, verantwoordelijkheid leren nemen en samenwerken. Zo ervaren ze dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers.

Samen met scholen en andere partners in de wijk dragen wij de vreedzame gedachte uit dat we: op een positieve en zorgzame manier met elkaar omgaan en op een democratische manier beslissingen nemen.

Hierdoor ontstaat verantwoordelijkheid voor de gemeenschap. Meer informatie over de vreedzame methode is te vinden op de website van de Vreedzame School www.vreedzameschool.nl en op de website van de Vreedzame Wijk: www.stichtingvreedzaam.nl.

Samen kun je meer

We horen bij elkaar en helpen elkaar

Opgroeien doe je samen en al heel jong hebben kinderen een sociaal leven waarin ze samen spelen en zich ontwikkelen. Het sluiten van vriendschappen, samenwerken en leren ruzie maken en weer op lossen zijn belangrijk voor de bewustwording van het eigen gedrag en het effect daarvan op anderen. Wij begeleiden kinderen hierbij en creëren een veilige en positieve omgeving. Binnen de groep is iedereen even waardevol en leren we van en met elkaar.

De kinderen maken bij ons deel uit van een vaste groep en wij dragen zorg voor verbinding tussen alle kinderen van zo'n groep. Dit doen we door de kinderen elke dag persoonlijk welkom te heten en aan het eind van de dag van ieder kind weer afscheid te nemen. We noemen kinderen bij de naam, hierdoor voelen ze zich gezien en leren ze elkaar kennen. We voeren gesprekje met de kinderen, laten ze naar elkaar luisteren en helpen ze met het verwoorden van meningen en gevoelens. We laten ze helpen met klusjes ('hulpje van de dag') en stimuleren vriendschappen door kinderen regelmatig in kleine groepjes te laten spelen. We besteden uitgebreid aandacht aan nieuwe kinderen zodat ze zich snel thuis voelen bij ons.

We zijn allemaal anders

Aandacht voor ieders eigen wijze

Bij ons krijgen kinderen de ruimte om zichzelf te zijn. Want ik ben ik en jij bent jij en samen zijn we een kleurrijke groep. Verschillen mogen er zijn en maken ons uniek. Kinderen zijn volop bezig om deze verschillen en overeenkomsten te ontdekken en wij leren ze hier op een respectvolle manier mee om te gaan.

Kinderen doen ervaringen op met hoe we met elkaar kunnen samenleven: hoe gedragen we ons naar elkaar en wat zijn verwachtingen die we van elkaar hebben. Kinderen pikken deze sociale patronen vooral op door ze zelf te ervaren en door te zien hoe hun omgeving hiermee omgaat. We besteden aandacht aan de verschillen en benadrukken de overeenkomsten tussen kinderen. We zorgen voor spelmateriaal waar alle kinderen zich mee kunnen identificeren.

Wat vinden jullie ervan

Kinderen een stem geven

Een groep kinderen kun je zien als een mini-samenleving. In een veilige omgeving leren wij kinderen basisvaardigheden en omgangsvormen die ze in hun verdere leven goed kunnen gebruiken. Daarom wordt met regelmaat aan kinderen gevraagd wat zij ergens van vinden en wat zij nodig hebben. Met waardering en respect luisteren we naar die inbreng en doen we er iets mee. Er is ruimte om te oefenen, en fouten maken mag altijd. We hebben vele vertrouwen in de competenties van kinderen en stralen dit uit.

Kinderen helpen en denken graag mee, het geeft ze het trotse gevoel dat ze belangrijk zijn. Wij geven kinderen een stem door ze de mogelijkheid te geven om te kiezen en door ze te betrekken bij het nemen van een besluit. Kinderen zijn nooit te jong om belangrijk te zijn en daarom vragen wij structureel aan kinderen wat zij ergens van vinden en wat hun behoeften zijn. Met waardering en respect luisteren we naar die inbreng, er is ruimte om te oefenen en fouten maken mag altijd.

Wij lossen het samen op

Zoeken naar win-win-oplossingen

Waar kinderen samen spelen ontstaan conflicten en dat is heel normaal. We leren kinderen dat ze een ruzie kunnen oplossen door met elkaar te praten en rekening te houden met hun eigen behoeften en die van de ander. Als dit zelf (nog) niet lukt bemiddelen wij en stimuleren we de kinderen om samen tot een oplossing te komen waar iedereen zich prettig bij voelt (win-win situatie). Als we bemiddelen bij een conflict doen we volgens een concreet stappenplan. Door de kinderen uit te nodigen om met elkaar mogelijke oplossingen voor het conflict te bedenken ervaren zij dat zij zelf een actieve bijdrage hebben. Dat versterkt hun zelfvertrouwen.

3.2. Specifiek voor onze locatie

Onze BSO is een locatie met kinderen in de leeftijd vanaf acht jaar en ouder. BSO Fort Kakola is een unieke locatie die deel uitmaakt van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en daarmee valt onder UNESCO Werelderfgoed. Het is een locatie met veel uitdaging voor de oudere kinderen, ze hebben volop vrijheid om buiten op avontuur te gaan. Ook de ruimtes binnen zijn door de gewelven bijzonder en nodigen uit tot nieuwsgierigheid, creativiteit en avontuur.

3.3. Spelen en op ontdekking gaan

Open deuren

Bij onze BSO kan je kind volop spelen en ontdekken. Dat kan in de eigen vertrouwde basisgroep, maar ook daarbuiten. De kinderen kunnen op ontdekking gaan, spelen met vriendjes van een andere groep of deelnemen aan activiteiten. Dit kan in de beide groepsruimtes en de buitenruimte. De pedagogisch medewerkers verdelen zich over de ruimtes waar de kinderen zijn. Als een kind terug wil naar de eigen groepsruimte of bij de vaste pedagogisch medewerker wil blijven, dan kan dat altijd. De maximale omvang van de basisgroep kan hierdoor veranderen maar het totaal aantal vereiste pedagogisch medewerkers blijft onveranderd.

Activiteiten

Uitdagende activiteiten die aansluiten bij de interesse, het ontwikkelingsniveau en de verschillende ontwikkelingsgebieden, vinden we belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Zo ontdekken kinderen, ieder kind op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo, al spelend de wereld. Wij bieden activiteiten aan op onze BSO waar alle kinderen aan mee mogen doen en er is altijd ruimte voor spontane initiatieven.

Feesten en rituelen

Sommige bijzondere activiteiten vieren we met alle kinderen bij elkaar, bijvoorbeeld: verjaardagen, Halloween, Sinterklaas en Kerst.

Uitstapjes

Soms gaan we op stap met de kinderen, bijvoorbeeld even een boodschap doen of naar het nabijgelegen park. In het kennismakingsgesprek wordt dit met je besproken en hier kun je toestemming voor geven via het ouderportaal. Bij alle uitstapjes geldt altijd de BKR (wettelijke beroepskracht-kind-ratio) en zorgen we ervoor dat er een vaste pedagogisch medewerker mee gaat met de kinderen. Er blijft ook een vaste pedagogisch medewerker bij de rest van de groep. Afhankelijk van het soort uitstapje berekent de clustermanager hoeveel kinderen er mee kunnen met hoeveel pedagogisch medewerkers en hoeveel extra begeleiders er eventueel nodig zijn. Grotere uitstapjes maken we altijd van te voren bekend en hiervoor vragen we apart nog een keer je toestemming. In de vakantie worden er op de BSO regelmatig uitstapjes gemaakt. Het activiteitenprogramma voor de vakantie kun je vinden op het informatiebord bij de ingang op het bord naast de koelkast en in het ouderportaal Mijnludens. De uitstapjes zijn meestal van 10.00 -

17.00 uur. We vragen je dan ook om je kind te brengen voor 10.00 uur en op te halen na 17.00 uur. Mocht dit niet uitkomen, geef dit gerust aan, dan zoeken we samen naar een geschikte oplossing.

3.4. Observeren en volgen

De ontwikkeling van de kinderen volgen we aan de hand van ons kindvolgsysteem, genaamd 'Mijn Observatie'. Aan de basis hiervan ligt altijd de vraag: 'hoe gaat het met dit kind, zit het kind lekker in zijn vel (welbevinden) en hoe geboeid is het bezig?' (betrokkenheid). De mentor observeert structureel het welbevinden, de (spel-) betrokkenheid van de kinderen. Hierdoor kunnen we onze aanpak nog beter afstemmen op wat kinderen nodig hebben. Jaarlijks registreert de mentor de observaties en bespreken we de kinderen in een kind-groeps-bespreking. Eventuele vervolgacties brengen we in kaart en ouders worden uitgenodigd voor een gesprek om met elkaar uit te wisselen hoe het met het kind gaat.

De 8-plussers vullen hun eigen vragenlijst in. Op basis van wat zij ingevuld hebben, gaan we met hen in gesprek over hoe zij de BSO beleven.

3.5. Samenwerken met ouders, digitaal ouderportaal

De meeste contactmomenten vinden plaats tijdens de breng- en haalmomenten. Als er in de groep even geen tijd is om een gesprek te voeren kan er met de mentor een afspraak gemaakt worden om op een ander moment verder te praten. Wij staan altijd open voor vragen en opmerkingen van ouders. Door goed samen te werken met ouders dragen wij met elkaar bij aan het welbevinden van de kinderen. Ouders kunnen ook altijd contact opnemen met de clustermanager van de locatie, als bijvoorbeeld de samenwerking met de pedagogisch medewerkers van de groep niet prettig verloopt. De clustermanager is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op de locatie. De gegevens van alle clustermanagers zijn te vinden op de website.

MijnLudens is het digitale ouderportaal waar wij mee werken op de KDV's, BSO's en peuterspeelgroepen. Hiermee kunnen we eenvoudig foto's en gebeurtenissen delen en krijgen ouders een indruk van de belevenissen van hun kind(eren) tijdens een dag bij de opvang. De pedagogisch medewerkers houden een digitaal schrift bij en schrijven daar regelmatig in. Ouders kunnen zelf ook korte berichten aan de pedagogisch medewerkers versturen via MijnLudens.

3.6. Als wij ons zorgen maken...

Als wij ons zorgen maken over het gedrag of de ontwikkeling van een kind dan bespreken we dat altijd in de eerste plaats met ouders. Samen kijken we naar wat het kind nodig heeft in deze situatie. Ouders kunnen met vragen over de ontwikkeling van hun kind terecht bij de pedagogisch medewerker of de clustermanager. Na toestemming van de ouders kan ook de pedagogisch coach op de groep komen kijken, om de pedagogisch medewerkers en ouders te adviseren. De pedagogisch coach kan de ouders ook adviseren bij het zoeken naar passende extra begeleiding of ondersteuning voor hun kind.

4. Praktische informatie en afspraken

4.1. Afmelden, keuzedagen en extra dagen

In de aanvullende leveringsvoorwaarden 2024 is omschreven hoe Ludens omgaat met aanvragen van extra opvangdagen. Hieronder lichten we op hoofdlijnen de spelregels voor 2024 toe.

We proberen ouders extra service te bieden door extra aanvragen mogelijk te maken.

Een gemiste opvangdag leidt niet tot 'recht' op opvang op een andere dag. Ludens kan besluiten om de service stop te zetten als daarvoor aanleiding is, zoals bij personeelstekort.

Afmelden

Indien het kind niet naar de opvang komt in het geval van ziekte of een andere reden van afwezigheid, meldt de ouder het kind zo snel als mogelijk af via MijnLudens Ouderportaal (mijnludens.ouderportaal.nl) of via de OuderApp. Aan gemiste opvang (mid)dagen kunnen geen rechten worden ontleend en deze worden niet financieel gecompenseerd.

Aanvragen extra opvangdagen

Een extra dag kan op zijn vroegst 28 dagen van tevoren door de ouder worden aangevraagd via het Ouderportaal en uiterlijk 2 dagen voor de gewenste extra opvang dag. Deze extra dag wordt op basis van beschikbaarheid toegekend. Opvang op dagen buiten de contactdag(en) is nooit gegarandeerd. Extra opvang heeft een eigen uurtarief (tarief 'incidentele opvang'). Een extra dag kan tot 7 dagen voor aanvang door de ouder gratis geannuleerd worden.

Voorwaarden BSO

Voor beide BSO-pakketten (totaalpakket en schoolweken pakket) zijn andere voorwaarden voor hele dagen opvang van toepassing. We lichten deze voorwaarden hier toe.

BSO vakantieopvang

Ouders met een 'BSO vakantieopvang' pakket kunnen de gewenste vakantie opvangdata vanaf 4 weken voor de betreffende vakantieperiode aanvragen via het Ouderportaal MijnLuden (mijnludens.ouderportaal.nl) of via de OuderApp. Deze opvang is op basis van beschikbaarheid op de groepen.

4.2. Huisregels en veiligheid

Algemeen:

- We tonen respect naar elkaar.
- We zorgen goed voor elkaar.
- We gaan zorgvuldig om met het speelgoed en materiaal.
- Problemen los je samen op, als dat niet lukt vraag je om hulp.
- In het volwassenentoilet mogen kinderen alleen komen met toestemming van een pedagogisch medewerker.
- De ruimtes van de scouting zijn niet voor ons bedoeld.

Afspraken Buiten:

- Kinderen met een zelfstandigheidscontract mogen zelfstandig binnen de hekken spelen.
- Kinderen mogen niet op het dak van het fort komen. Als er een bal ligt, wordt de pedagogisch medewerker geroepen.
- Bomen klimmen mag!
- Vuurtje stoken doen we samen met een pedagogisch medewerker.
- Werken met gereedschappen (zaag, beitels, lijmpistool enz.) in de schuur doen we samen met een pedagogisch medewerker.

Buiten de hekken

- Kinderen met een toestemming van ouders, mogen buiten de hekken spelen volgens BSO "Buiten de hekken afspraken". Deze "Buiten de hekken afspraken zijn": We gaan minimaal met twee kinderen buiten de hekken, je meldt je aan bij de pedagogisch medewerker. We spreken een tijd af wanneer je terug moet zijn. Hiervoor krijg je een horloge of een walkietalkie mee.
- Kinderen mogen niet op de kademuur komen.
- Als iemand in het water valt, roepen we direct de pedagogisch medewerkers. Het "persoon te water plan" gaat dan in werking.

4.3. Kennismaken en wennen

Tijdens het kennismakingsgesprek ontmoeten ouders en het kind de mentor en wordt informatie uitgewisseld over de dagelijkse gang van zaken. Er worden afspraken gemaakt over de wenperiode en we vertellen wat het mentorschap inhoudt. Wennen valt binnen het contract en is op maat.

4.4. Ondersteuning PM, wie komen er op de groep

Naast de vaste pedagogisch medewerkers werken er ook beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiaires (BOL'ers) op de groep. Zij volgen een voor het werk relevante opleiding en worden ondersteund door praktijkbegeleiders. Bij de formatieve inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires houden we rekening met de opleidingsfase.

De pedagogisch coach bezoekt de groep gemiddeld twee keer per jaar. Zij komt voor het invullen van de pedagogische monitor Pedagogiek in Beeld óf voor het maken van video-opnames (Video Interactie Begeleiding), beide ter ondersteuning van de pedagogische coaching. Over het maken van die video-opnames worden ouders altijd van tevoren geïnformeerd.

4.5. Opvang in twee verschillende groepen

In sommige gevallen maakt een kind deel uit van twee groepen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een nieuwe kindplaats of bij uitbreiding van het opvangcontract; als er niet op alle door de ouders gewenste opvangdagen plek is op één groep, of als een groep gesloten is omdat er structureel minder kinderen zijn. De afdeling Klantenservice & Planning overlegt met ouders over deze optie en

ouders tekenen hiervoor het toestemmingsformulier 'Opvang in 2 groepen voor een bepaalde periode'.

Deze kinderen hebben voorrang op een eventuele vrije plek in één vaste groep.

In hoofdstuk 5 is duidelijk omschreven welke groep gesloten is en voor welke wekdagen dit geldt. Er is voordat er daadwerkelijk een groep gesloten wordt eerst vooraf advies gevraagd aan de OC over deze aanpassing(en).

4.6. Scholen en ophaalroutes

School

Bij onze BSO spelen kinderen van de volgende scholen: De Spits, Op Avontuur, De Klim, De Blauwe Aventurijn

Ophalen

De meeste ouders komen hun kind na afloop van de BSO-middag zelf bij ons halen. Het kan natuurlijk zijn dat het je een keer niet lukt en iemand anders je kind komt ophalen. Als dat zo is horen wij dat graag. Dit kan je doorgeven via het ouderportaal. Wij geven vanzelfsprekend niet zonder jouw toestemming je kind mee aan een voor ons onbekende. Soms is het druk bij het ophalen; laat een pedagogisch medewerker daarom altijd even persoonlijk weten dat je kind er is of dat je kind is opgehaald.

Zelfstandig naar huis gaan

Er zijn ook kinderen op BSO Fort Kakola die zelfstandig naar huis gaan vanuit de BSO. Dit staat altijd vermeld in het zelfstandigheidscontract en vermeld in het ouderportaal van MijnLudens. Op de groep hebben wij een overzicht van wie om welke tijd naar huis mag. Een pedagogisch medewerker waarschuwt je kind als het tijd is.

Vervoer van school naar de BSO

De pedagogisch medewerkers van de BSO halen om 14.00 uur de kinderen op van basisschool de Spits. De pedagogisch medewerkers staan bij de ingang (rood hek) van het schoolplein.

Een pedagogisch medewerker haalt om 14.00 uur de kinderen van BSO Luna en BSO Fort Kakola op bij basisschool Op Avontuur. De pedagogisch medewerkers staan op een vaste plek op het schoolplein. De ontmoetingsplek is bij de ronde plantenbak.

De pedagogisch medewerkers van BOS Luna halen om 14.15 uur de kinderen op van basisschool de Blauwe Aventurijn. De pedagogisch medewerkers staan op een vaste plek op het schoolplein. De ontmoetingsplek is bij het duikelrek.

De pedagogisch medewerkers van de BSO Kakola halen om 15.00 uur de kinderen op van basisschool de Klim. De pedagogisch medewerkers staan op een vaste plek op het schoolplein. De ontmoetingsplek is bij het bankje rond de boom.

- Kinderen zonder zelfstandigheidscontract melden zich op het schoolplein en trekken een Ludens-hesje aan. Daarna spelen ze in het zicht van de pedagogisch medewerkers totdat iedereen er is. Dan pakken de kinderen hun fiets en stellen zich op om naar de BSO te fietsen. Het kan zijn dat een groepje gaat lopen met een pedagogisch medewerker, bijvoorbeeld als een kind geen fiets mee heeft. We fietsen altijd dezelfde route en stoppen als we de weg moeten oversteken.
- Kinderen met een zelfstandigheidscontract melden zich op het schoolplein en fietsen daarna naar de BSO. Bij de BSO worden ze verwelkomd door een pedagogisch medewerker.

Tijdens schoolvakanties en op schoolvrije dagen brengen en halen ouders hun kinderen zelf naar en van de BSO.

4.7. Voeding en traktaties

Gezond eten is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om te kunnen spelen, bewegen, denken en groeien hebben ze bouwstoffen nodig die ze uit hun voeding halen. Het eten en drinken dat de kinderen bij ons krijgen is biologisch. De kinderen krijgen voornamelijk water en thee te drinken en de tussendoortjes zijn gezond. Samen eten is bij ons een gezellig moment van de dag

4.8. Zelfstandigheidscontracten (BSO)

Als je kind tussen de zeven en twaalf jaar is kun je gebruik maken van een zelfstandigheidscontract. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen hier toestemming voor geven via het ouderportaal. Hierin is vastgelegd wat je kind zelfstandig mag ondernemen zonder toezicht van de pedagogisch medewerkers en onder verantwoordelijkheid van de ouder. Jaarlijks kijken we met elkaar opnieuw naar dit contract. We maken dan afspraken over: zelf van school naar de BSO gaan (lopend of fietsend), tijdstip waarop kinderen zelfstandig weg mogen, deelname aan een activiteit buiten de BSO, spelen uit het zicht van de pedagogische medewerkers en de vestiging gebonden afspraken en regels.

5. Groepsindeling

Op onze BSO bieden we plaats aan maximaal 40 kinderen.

Alle kinderen maken deel uit van een eigen, vertrouwde vaste basisgroep met vaste pedagogisch medewerkers. Het geeft kinderen houvast en een veilige haven. Een basisgroep is een vaste groep kinderen waarin je kind is ingedeeld, maar niet is gekoppeld aan een fysieke ruimte. Meerdere basisgroepen kunnen zodoende samen in een grote ruimte vertoeven. Daarnaast heeft elk kind een eigen mentor. De mentor van je kind nodigt je uit voor een kennismakingsgesprek; hierin vertellen we in welke groep je kind is geplaatst en maken we afspraken over het wennen. De basisgroep van je kind en de naam van de mentor van je kind staan ook vermeld in het ouderportaal. Aan je kind wordt natuurlijk ook expliciet verteld wie zijn mentor is.

Kinderen eten samen met hun vaste pedagogisch medewerkers in hun eigen basisgroep en we doen soms samen een spelletje. De pedagogisch medewerkers hebben dan alle aandacht voor de verhalen van de kinderen en zorgen dat kinderen elkaar leren kennen. Dit geeft een veilig en vertrouwd gevoel en hierdoor weten de kinderen in welke basisgroep ze zitten.

Basisgroepen

In onderstaand schema staan de namen van onze basisgroepen, de leeftijd van de kinderen die er spelen, hoeveel pedagogisch medewerkers er werken en hoeveel kinderen er maximaal per dag spelen.

Naam groep	Indeling leeftijden kinderen	Maximaal aantal kinderen per dag	Aantal pedagogisch medewerkers	Max. aantal stagiaires
Rangers	8 – 13 jaar	24	2	1
Explorers	8 – 13 jaar	12	1	1

Aangepaste groepsindeling

In de vakanties en op schoolvrije dagen is onze BSO geopend en kunnen er kinderen van andere BSO's komen spelen. Op die dagen is de groepsindeling naar leeftijd structureel anders.

Vakanties en schoolvrije dagen

Groepen	Indeling leeftijden kinderen	Maximaal aantal kinderen per dag	Aantal pedagogisch medewerkers	Maximaal aantal stagiaires
Rangers	7 – 13 jaar	20	2	1
Explorers	8 – 13 jaar	20	2	1

Samenwerking tussen groepen en samenvoegen van groepen

Het samenvoegen van groepen kan plaatsvinden tijdens vakanties, studiedagen, eventuele stakingsdagen. Ouders geven hier toestemming voor via het ouderportaal. Als je groep samenvoegt word je hierover tijdig ingelicht door de senior pedagogisch medewerker.

In de vakanties en op schoolvrije dagen is de BSO de hele dag geopend. Rond 10 uur gaan de kinderen met hun pedagogisch medewerker naar hun eigen groep voor het eetmoment. Tijdens de pauzes tussen 13:00 en 14:30 uur en weer aan het einde van de dag vanaf 17:30 uur kunnen de groepen samengevoegd worden met hun tweede basisgroep.

Tijdens schoolweken zijn er ook aan het eind van de dag altijd minder kinderen. Groep Rangers kan dan samenvoegen met groep Explorers vanaf 17.30 uur, als het kind-aantal dit toelaat. Er is dan altijd minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig van deze groepen.

Er is altijd een pedagogisch medewerker verantwoordelijk voor de overgebleven kinderen en de kinderen weten bij wie ze terecht kunnen. We zorgen voor een goede overdracht aan de pedagogisch medewerker die nog aanwezig is.

Vakanties en schoolvrije dagen

In de vakantieperiodes spelen er vaak minder kinderen. Wij maken daarom voor deze weken een speciaal vakantierooster en we zorgen ervoor dat er altijd een vertrouwde pedagogisch medewerker aanwezig is. We informeren je uiterlijk een week van tevoren welke pedagogisch medewerkers aanwezig zijn en in welke groep je kind wordt opgevangen. Deze indeling en het activiteitenprogramma kun je zien op het informatiebord in de groepsruimte en via het ouderportaal Mijnludens.

Vervanging

Op elke groep werken vaste pedagogisch medewerkers. Daarnaast werken we met vaste flex-medewerkers voor meerdere vestigingen. Pedagogisch medewerkers die langdurig uitvallen door ziekte of zwangerschap, vervangen we altijd door vaste flex-medewerkers. Ludens heeft een eigen flex-pool met vaste pedagogisch medewerkers die op alle vestigingen ingezet kunnen worden. De flex-pedagogisch medewerkers zijn goed geïnformeerd over onze werkwijze en afspraken.

6. Inzet beroepskrachten

De beroepskracht-kind-ratio (BKR) is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl).

Wij werken op de buitenschoolse opvang met vaste diensten van onze pedagogisch medewerkers. In onderstaand overzicht staat beschreven hoe tijdens schooldagen, in vakanties en tijdens schoolvrije dagen de diensten gedurende de dag zijn verdeeld en hoe lang de daarbij behorende pauzes zijn.

De pauzes in vakanties en op schoolvrije dagen zullen zoveel mogelijk tussen 13.00 uur en 14.30 uur worden gehouden.

Personele inzet tijdens schooldagen:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Rangers	PM 1: 13.30-17.30 PM 2: 13.30-18.30	PM 1: 13.30-18.30 PM 2: 13.30-18.30	Dicht	PM 1: 13.30-18.30 PM 2: 13.30-18.30	Dicht
Explorers	PM 1: 13.30-18.30	Pm 1: 13.30-17.30		PM 1: 13.30-17.30	

Personele inzet tijdens vakantie- en schoolvrije dagen:

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Rangers	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	Dicht	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	Dicht
Explorers	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	Dicht	PM 1: 08.00-17.30 PM 2: 09.00-18.30	Dicht
Totaal pauze per PM	30 minuten	30 minuten	–	30 minuten	–

Vanwege wisselende kind-aantallen op studiedagen en in vakanties is in het rooster terug te vinden met hoeveel pedagogisch medewerkers is gewerkt en hoe laat er pauze is gehouden.

Op bepaalde momenten kijken wij af van de beroepskracht-kind-ratio. Dit kan zijn wanneer we de kinderen van school halen, aan het eind van de middag als er minder kinderen aanwezig zijn of wanneer de pedagogisch medewerkers pauze hebben. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af. We dragen er altijd zorg voor dat minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten worden ingezet.

Wanneer wij afwijken maken we altijd een pedagogische afweging en kijken we hoe we aandacht besteden aan de behoeften van het kind. We kijken naar hoeveel kinderen en medewerkers er aanwezig zijn, naar de dynamiek van de groep en maken een afweging over het gebruik van onze ruimtes en welke activiteiten we aanbieden. Op basis daarvan maken we een passend

activiteitsaanbod. Tijdens de pauzes van de medewerkers doen we met de kinderen bijvoorbeeld een gerichte activiteit of we creëren een rustmoment.

Als wij afwijken van de BKR en er is maar één pedagogisch medewerker in het pand, is er altijd een volwassen achterwacht op de locatie aanwezig. Per dag mogen we volgens wet- en regelgeving maximaal een half uur afwijken van de beroepskracht-kind-ratio tijdens een BSO-middag, en drie uur als het een hele dagopvang betreft, zoals in de vakantie en tijdens schoolvrije dagen.

7. Pedagogische coaching 2024

Alle pedagogisch medewerkers krijgen jaarlijks een vorm van pedagogische coaching, dit is een wettelijke vereiste. Deze coaching is erop gericht de pedagogische visie te implementeren en te borgen. Op basis van de pedagogische coaching gesprekken wordt een Team Ontwikkel Plan opgesteld. In dit plan staan concrete acties vermeld waar het team de komende periode aan gaat werken. Dit wordt gemonitord door de clustermanager.

Onderstaande activiteiten en trainingen vallen in 2024 onder onze pedagogische coaching:

Monitoren en bespreken pedagogische kwaliteit

Vanaf 2020 wordt de pedagogische kwaliteit op alle groepen gemonitord aan de hand van het digitale dashboard genaamd "Pedagogische praktijk in beeld" getoetst. Dit instrument geeft concrete informatie aan pedagogisch medewerkers en senior pedagogisch medewerkers en clustermanagers, waardoor gericht sturen op pedagogische kwaliteit mogelijk wordt. In 2024 vult de pedagogisch coach de monitor in voor de items kwaliteit van de leefomgeving en sociale competenties. De uitkomsten van de monitor worden door de pedagogisch coach met de senior pedagogisch medewerker besproken. De senior pedagogisch medewerker bespreekt dit vervolgens met het team. Er wordt gekeken naar waar we trots op kunnen zijn en worden er concrete plannen gemaakt daar waar verbetering nodig is. Op basis hiervan wordt een Team Ontwikkel Plan opgesteld. De senior pedagogisch medewerker bespreekt de uitkomst van deze pedagogische monitor op hoofdlijnen met de oudercommissie.

Video Interactie Begeleiding

De pedagogisch coaches werken volgens de methodiek van pedagogisch educatieve beeldcoaching (PEB) om het pedagogisch handelen te analyseren, te verdiepen en te versterken. De pedagogisch coach maakt video-opnames van pedagogische situaties en bekijkt vervolgens samen met de pedagogisch medewerkers wat de kinderen laten zien, wat dit betekent en wat ze nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. In 2024 komen de pedagogisch coaches minimaal 1 keer PEB-en op iedere groep. De afspraken en acties naar aanleiding van de PEB-bespreking van de pedagogisch coach met het team worden ook weer vastgelegd in het Team Ontwikkel Plan.

Training 'Effectief omgaan met kinderen in de kinderopvang'

Deze training is gebaseerd op het gedachtegoed van Thomas Gordon en heeft als doel het ontwikkelen en verbeteren van communicatie- en interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers, gebaseerd op wederzijds respect. Voor de BSO-medewerkers is een verkorte training ontwikkeld. In 2024 worden trainingen aangeboden en pedagogisch medewerkers schrijven hier zichzelf voor in.

Inhoudelijke workshops

Pedagogisch coaches geven gedurende het jaar verschillende workshops voor pedagogisch medewerkers.

Ondersteunen van het pedagogisch handelen bij kinderen met opvallend gedrag

Op verzoek van pedagogisch medewerkers, met toestemming van ouders, kan een pedagogisch coach een kind komen observeren. Daarna bespreekt de coach in de kind-groepsbespreking en met de ouders wat het team kan doen om het welbevinden en de betrokkenheid van het kind te vergroten. Eventueel kan zij ouders adviseren bij het verder zoeken van specialistische hulp voor hun kind.